

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu mesta Krompachy na rok 2016, s výhľadom na roky 2017 - 2018.

V zmysle zákona č. 369/2004 Z.z. ustanovenie § 18f ods. 1 písm. c), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, predkladám mestskému zastupiteľstvu stanovisko k predloženému návrhu rozpočtu mesta Krompachy na rok 2016, s výhľadom na roky 2017 - 2018.

Pri vypracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého Návrhu rozpočtu mesta Krompachy na roky 2016 – 2018 s cieľom poskytnúť nezávislý pohľad na rozpočet, preveriť rozpočtovanie z hľadiska dodržania príslušných právnych predpisov, interných predpisov mesta.

A. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Predložený návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom:

- č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v z.n.p.)

- č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovenie § 9, v z.n.p.

- Ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v platnom znení, Čl. 9 ods. 1), podľa ktorého je povinnosť zostavovať rozpočet na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je tiež schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Súčasne sa musia dodržiavať pravidlá a s tým súvisiace obmedzenia v zmysle Čl. 5 ods. 6), Čl. 12 ods. 5) daného zákona.

Výška dlhu verejnej správy k 31.12.2014 predstavuje 53,5 % HDP, t.j. druhé pásmo (53 % - 55 %), tzn. neprekročil úroveň 55 %, tým nebola nutnosť prijať opatrenia k prekročeniu druhého a tretieho sankčného pásma ústavného zákona a navrhnúť rozpočet maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka.

V návrhu rozpočtu výdavky za rok 2016 sú nižšie ako výdavky rozpočtu roka 2015;

- č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

Predložený návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákona:

- č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmu územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,

- č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z.n.p.,

- č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p.,

- č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.

Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mesta

- VZN č. 4/2014 o miestnych daniach na území mesta Krompachy,

- VZN č. 3/2014 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktorého Doplnok č. 1 bude predmetom rokovania na zasadaní mestského zastupiteľstva v decembri 2015. Navrhovaná sadzba poplatku vychádza zo skutočných nákladov a je v rozmedzí stanovenom zákonom;

- VZN č. 10/2011 o ochrane ovzdušia a o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia prevádzkovateľmi malých zdrojov znečisťovania ovzdušia;

Dodržanie informačnej povinnosti mesta

Zákonná povinnosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. bola splnená. Návrh rozpočtu mesta bol zverejnený spôsobom v meste obvyklým minimálne 15 dní pred jeho schválením v mestskom zastupiteľstve na úradnej tabuli a na webovej stránke mesta dňa 23.11.2015, aby boli vytvorené podmienky pre informovanie občanov o jeho obsahu, a možnosti podania pripomienok.

Metodická správnosť návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v zmysle Opatrenie Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v z.n.p., Vyhlášky Štatistického úradu SR č. 257/2014, Príručky na zostavenie rozpočtu na roky 2016 až 2018, uverejnená vo Finančnom spravodajcovi pod č. MF/008154/2015-411 v súlade so zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p.. Príručku obec používa nielen pri zostavení rozpočtu, ale v priebehu celého rozpočtového roka.

Metodická správnosť návrhu programového rozpočtu

Návrh programového rozpočtu v súlade s ustanovením § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. v z.n.p. obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, o merateľných ukazovateľoch rozvoja územia mesta a potrieb obyvateľov, ktoré sa budú realizovať v príslušnom období.

B. Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu mesta vychádza z rozpočtu verejnej správy na rok 2016 a zo skutočností vývoja hospodárenia mesta v predchádzajúcich sledovaných rokoch a z očakávania skutočností hospodárenia za rok 2015.

C. Tvorba návrhu rozpočtu

V zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. § 10 ods. 3 - 7 štruktúra rozpočtu v príjmovej a výdavkovej časti je členená na bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky a kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a rozpočet finančných operácií. Súčasne je predložený rozpočet výdavkov v programovej štruktúre. Príjmy a výdavky rozpočtu na rok 2016, 2017, 2018 a aj finančné operácie sú v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. U výdavkoch sa zachovalo programové členenie z predchádzajúcich rokov, návrh programového rozpočtu je zadaný do 14 programov, členených na podprogramy, prvky na tri rozpočtové roky. Návrh programového rozpočtu predstavuje rozpracované zábery a ciele mesta, ktoré chce mesto v príslušnom období realizovať, obsahuje údaje o merateľných ukazovateľoch, implementujú sa základy pre plánovanie výdavkov v strednodobom horizonte, s možnosťou konfrontovať plány mesta so skutočnosťou.

V zmysle Ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti čl. 9 ods. 1) Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky, čo v predloženej návrhu je dodržané.

V zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 uvedeného zákona viacročný rozpočet tvoria: a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok, t.j. rok 2016; b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku, t.j. rok 2017; c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b), t.j. rok 2018.

Rozpočet na rok 2016 je pre mesto záväzný. Rozpočty na nasledujúce roky – 2017, 2018 nie sú záväzné, majú orientačný charakter, ktorých ukazovatele budú spresňované v nasledujúcich rozpočtových rokoch.

Návrh rozpočtu obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy:

- štátu k rozpočtu mesta a to podiely na daniach v správe štátu, dotácie na úhradu nákladov na prenesený výkon štátnej správy, dotácie v zmysle zákona o štátnom rozpočte na daný rok,
- mesta k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom, ktoré pôsobia na území mesta, taktiež k obyvateľom žijúcim na území mesta vyplývajúce pre nich z príslušných zákonov a všeobecne záväzných nariadení mesta a z uzatvorených zmluvných vzťahov,
- mesta k rozpočtovým organizáciám, ktorých je zriaďovateľom,
- mesta k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom.

D. Návrh rozpočtu na rok 2016

Návrh rozpočtu mesta na rok 2016 je zostavený ako vyrovnaný. Celkové príjmy rozpočtu predstavujú 6 077 116 € a celkové výdavky rozpočtu 6 077 116 €.

Bežný rozpočet na rok 2016 je zostavený ako prebytkový, prebytok je vo výške 299 620 €, čím je splnená povinnosť § 10 ods. 7) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (zákon o rozpočtových pravidlách); kapitálový rozpočet je zostavený ako prebytkový s prebytkom vo výške 459 500 € v zmysle § 10 ods. 7) zákona o rozpočtových pravidlách. Súčasťou rozpočtu v zmysle § 10 ods. 6) zákona o rozpočtových pravidlách sú finančné operácie. Finančnú operáciu sú so schodkom vo výške, ktorý činí 759 120 €. Schodok bude vykrytý prebytkom bežného a kapitálového rozpočtu.

Rozpočet celkom:	Skut. rozp. 2013	Skut. rozp. 2014	Upr. rozp. 2015	Predp.skut. rozp. 2015	Návrh rozp. 2016
Príjmy €	5 340 049	11 275 650	12 410 633	10 064 904	6 077 116
Výdavky €	4 957 614	11 090 319	12 410 633	9 646 656	6 077 116
Hospodárenie: vyrovnaný/prebytok	382 435	185 331	0	418 248	0

Bežný rozpočet:	Skut. rozp. 2013	Skut. rozp. 2014	Upr. rozp. 2015	Predp.skut. rozp. 2015	Návrh rozp. 2016
Bežné príjmy €	4 822 137	5 170 691	5 172 250	4 991 239	5 387 116
Bežné výdavky €	4 352 627	4 848 139	4 882 094	4 945 477	5 087 496
Hospodárenie: prebytok	469 510	322 552	290 156	45 762	299 620

Kapitálový rozpočet:	Skut. rozp. 2013	Skut. rozp. 2014	Upr. rozp. 2015	Predp.skut. rozp. 2015	Návrh rozp. 2016
Kapitálové príjmy €	401 612	4 729 700	7 015 723	4 339 166	620 000
Kapitálové výdavky €	116 735	6 054 891	6 921 099	4 093 739	160 500
Hospodárenie: schodok/prebytok	284 877	-1 325 191	94 624	245 427	459 500

Finančné operácie:	Skut. rozp. 2013	Skut. rozp. 2014	Upr. rozp. 2015	Predp.skut. rozp. 2015	Návrh rozp. 2016
Finančné operácie - príjmy €	116 300	1 375 259	222 660	734 499	70 000
Finančné operácie - výdavky €	488 252	187 289	607 440	607 440	829 120
Hospodárenie: prebytok/schodok	-371 952	1 187 970	-384 780	127 059	-759 120

Bežný rozpočet

Prebytok bežného rozpočtu vychádza z kladného rozdielu medzi bežnými príjmami a bežnými výdavkami.

Bežné príjmy podľa § 5 ods. 1) zákona o rozpočtových pravidlách predstavujú sumu 5 387 116 € sú tvorené z:

- daňových príjmov v sume 2 993 240 €. Rozpočtovaný daňový príjem je o 8,92 % vyšší ako rozpočet roka 2015. Daňový príjem tvoria:
    - príjmy výnosu dane z príjmov fyzických osôb vo výške 2 550 000 € (tzv. podielové dane, ktoré sú spravované a vyberané štátom; o základe, sadzbe a správe rozhoduje štát);
    - príjmy miestnych daní a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad podľa zákona č. 582/2004 Z.z. v z.n.p., ktoré tvorí:
      - daň z nehnuteľnosti vo výške 241 500 € (daň z pozemkov, stavieb, bytov);
      - ďalšie miestne dane vo výške 13 240 € (daň za psa, za verejné priestranstvo, za predajné automaty, za nevýherné hracie prístroje, za ubytovanie);
      - poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vo výške 188 500 €.
- Mesto si určilo výšku a podmienky výberu miestnych daní a poplatku v príslušnom VZN. Na základe vývoja ich výberu si stanovilo výšku objemu príjmu do rozpočtu. Príjmy za miestne dane a poplatok za komunálny odpad v predložennom návrhu sú rozpočtované na úrovni skutočnosti roka 2014 a menej ako bola skutočnosť roka 2013. Výška nedoplatku na dani z nehnuteľnosti a poplatku za komunálny odpad, aj na základe kontrolných zistení, je vysoká a má stúpajúci rast. Tento nepriaznivý vývoj má dopad na skutočnosť príjmu v príjmovej časti rozpočtu. Napríklad bilancia odpadového hospodárstva - príjmy za komunálne odpady 188 500 €, výdavky nakladanie s odpadmi cca 255 500 €, t.j. výdavky sú vyššie o 67 000 €.
- *nedaňových príjmov v sume 474 768 €. Nedaňové príjmy sú rozpočtované nižšie ako skutočnosť roka 2014, pokles o 31%, či rozpočet roka 2015, pokles o 7,9 %. Podstatnú časť týchto príjmov tvorí príjem z vlastníctva majetku, ktorý je rozpočtovaný vo výške 340 348 €. Výška tohto príjmu do rozpočtu je dôkazom samostatnosti hospodárenia s vlastným majetkom, ale má byť aj preukázaním ako sa s ním hospodári, t.j. či sa využíva hospodárne, efektívne a účelne, či sa dosahujú náležité úžitky, nakoľko na druhej strane, vo finančnom vyjadrení výdavkov je povinnosťou dbať na opravu, udržiavanie tohto majetku, t.j. na jeho zhodnocovanie a zveľaďovanie ako ukladá aj samotný zákon o majetku obcí;*
  - dotácie poskytované z rozpočtov príslušných rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií, dotácie zo ŠR, t.j. grantov a transferov v sume 1 864 108 €, čo je o 2,3 % menej ako rozpočet roka 2015.

Bežné výdavky podľa § 7 ods. 1) zákona o rozpočtových pravidlách predstavujú sumu 5 087 496 € a sú na výkon samosprávnych pôsobností mesta, t.j. na zabezpečenie činnosti mesta vo všetkých jeho oblastiach - sú na realizáciu 14 programov.

Kapitálový rozpočet

Prebytok kapitálového rozpočtu vychádza z kladného rozdielu medzi kapitálovými príjmami a kapitálovými výdavkami.

Kapitálové príjmy tvoria:

- pozemkov, čo je o 145 000 € menej ako rozpočet roka 2015 a sú to príjmy za predaj pozemkov;

- príjmy z dotácii, t.j. cudzie, získané príjmy v celkovej rozpočtovanej výške 600 000 €, čo je rádo menej ako v predchádzajúcom období.

Kapitálové výdavky sú rozpočtované v celkovej výške 160 500 € a sú na financovanie investičných potrieb mesta.

Mesto Krompachy má spracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta (PHSR), ktorý má charakter strednodobého plánovacieho dokumentu do konca roka 2015, výhľadovo do konca roka 2020 a je spracovaný v súlade s Územným plánom mesta Krompachy. T. č. je ukončené spracovanie strategického dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Krompachy na obdobie rokov 2015 – 2022, ktorý bude predložený na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Premietnuté aktivity pre rok 2016 sú rozpočtované v návrhu predloženého rozpočtu.

Finančné operácie

Súčasťou návrhu rozpočtu sú finančné operácie, prostredníctvom ktorých sa v súlade s § 10 ods. 6) vykonávajú prevody z peňažných fondov mesta, realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov návrhu rozpočtu.

Príjmové finančné operácie v návrhu rozpočtu sú v sume 70 000 €, predstavujú prevod prostriedkov z rezervného fondu.

Mesto v roku 2016 nepočíta s prijatím úverových prostriedkov.

Výdavkové finančné operácie v návrhu rozpočtu sú v sume 829 120 €, predstavujú splátky istín investičných úverov, ktoré mesto čerpalo a súčasne splatenie krátkodobého úveru vo výške 600 000 €, so zobraťím ktorého mesto počítalo do konca roka 2015.

Stav úverovej zaťaženosti k 30.9.2015:

Úver	výška úveru	splátky	stav k 1.1.2015	zostatok k 30.09.2015
ŠFRB - 42 b.j.	1 454 912,64	210 666,68	1 275 079,96	1 244 245,96
ŠFRB - 15 b.j.	388 003,72	81 061,03	315 114,69	306 942,69
Dexia - komfort	464 714,86	267 286,41	297 028,45	197 428,45
SLSP - 42 b.j.	280 000,00	103 320,00	198 820,00	176 680,00
SLSP - HPP	417 000,00	32 355,00	417 000,00	384 645,00

Finančný rozpočet mesta je premietnutý do programového rozpočtu, ktorý obsahom prispieva k informovaniu občanov čo samospráva robí a čo plánuje do budúcnosti urobiť pre mesto.

E. Zhrnutie

Návrh viacročného rozpočtu mesta Krompachy ako aj návrh rozpočtu na rok 2016, ktorý je zostavený ako vyrovnaný, vyhovuje podmienkam, ktoré vyplývajú z príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov, týkajúcich sa zostavenia rozpočtu mesta, najmä zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, v požadovanej štruktúre. Návrh rozpočtu bol verejne prístupný spôsobom v meste obvyklým.

Odporúčam zabezpečiť finančnú disciplínu zo strany všetkých subjektov zapojených do rozpočtového procesu mesta. Potrebne je dôsledne uplatňovať princípy hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s finančnými prostriedkami mesta a s majetkom mesta; prijímať opatrenia, ktoré by

minimalizovali možné riziká, venovať maximálnu pozornosť pre skutočné naplnenie príjmov (najmä oblasť miestne dane a miestny poplatok, príjmy z vlastníctva majetku), zabezpečiť rozpočtovú disciplínu pri čerpaní výdavkov, hľadať rezervy tak v príjmovej ako vo výdavkovej časti rozpočtu. Odporúčam dbať na zásadu opatrnosti, t.j. pri jednotlivých výdavkoch ísť nie na doraz, lebo príjmová časť rozpočtu sa nemusí naplniť v zmysle očakávaného rozpočtovania príjmov.

Predložené stanovisko k návrhu rozpočtu je spracované na základe mne známych skutočností **ku dňu jeho spracovania**.

F. Záver

Na základe uvedených skutočností, predložený návrh rozpočtu mesta Krompachy odporúčam Mestskému zastupiteľstvu v Krompachoch

**na rok 2016
a na roky 2017 – 2018**

***schváliť
zobrať na vedomie.***

V Krompachoch 1.12.2015

Ing. Mária Tomašová
hlavná kontrolórka